

זר שושנים ברביד

**מעין-צבי
ארניון-הקבוצה**

נא להכיר: רותי ואלפרדו זרון (מעין צבי), אנשים פשוטים באמצע הדרך, עד מאה ועשרים. לפני שנתיים פנתה רותי למזכירות התק"ם, ביוזמתה, והתנדבה לחיות שנה בקיבוץ צעיר. בעוד כחודש הם יסיימו שהות של שנה בקיבוץ רביד ויחזרו לביתם. סוד הצלחת הרומן שלהם עם רביד טמון ביכולת שלהם להיטמע בחברה הצעירה. ברביד אמרו לי שרותי ואלפרדו הם משהו מיוחד. הייחוד שלהם – נכונותם לעזוב את ביתם, לשנה אחת. כמוהם יש בודאי עשרות משפחות ברחבי התק"ם.

רכביש החדש המוליך מצומת גולני לעמי-עד, נסעתי כבר פעמים רבות. באחד הצמתים מורה שלט הפונה מזרחה – לרביד. הנחתי שפזורים שם קראוונים על איזה ג'בל ולא שיערתי בליבי שבעצם זהו אחד הקיבוצים היפים בארץ. לחולפים בכביש אני מציע: בקרו ברביד. נוף הכנרת ובקעת גנוסר, כשמימין הארבל לא ישאירו אתכם אדישים. מראה הקיבוץ על בתיו החדשים וגגותיהם האדומים, גם הם מוסיפים לתמונה. הדשאים הצומחים על האדמה השחורה והטר-בה ירוקים כאן יותר. במיבנה שצידו האחד משמש כמרפאה והשני כל-יבו פגשתי את רותי ואלפרדו. הם טיכסו עצה כיצד לתפוש את העכבר שהתפרץ לממלכת הממתקים. "הוא שוכב לו בשוקולד ולא יכול לזוז" הסבירה רותי, שהיא אחות במקצועה. בש"ענת הפנאי שמותיר לה העיסוק בריפוי 50 התושבים ברביד, היא החליטה להקים את הכל-בו. "נתנו לי יד חופשית. לארגן את הכל כראות עיני. נוסף לכך, בכל שבוע מסייעים אותי לבי"ח פוריה, שם אני עובדת בהתנדבות כמיילדת".

רלפרדו מיהר למטבח למסור הוראות אחרונות לפני הראיון. כטבח ראשי הוא חייב לדאוג שארוחת הצהריים תהיה מוכנה בזמן. רותי מובילה אותי בשבילי המשק ומראה בגאווה את הדשאים "שלפני שנה הכל היה כאן אדמה שחורה". במרכז המשק ישנו קבר שייח עתיק. הוא שולב כאתר במדרכות הקיבוץ והחברה קוראים לו "המוד" בח". יד המהנדס שתיכנן את הנקודה מור-גשת היטב. שכונות המגורים ליחידים ולמשפחות, בתי הילדים ומיבני הציבור – הכל מפוזר בצורה מחושבת. לא רחוק מדי ולא קרוב, כך שניתן יהיה להגדיל בעתיד. "המועדון לחבר" לא היה מבייש אפילו משק ותיק. דלתות הזכוכית והחלונות פונים אל הכנרת, ובנוף משגע כזה אנחנו משוחחים. ראשית שאלתי – מאין שם המשפחה היפה: זרון?

אלפרדו: "אתה באמת רוצה לדעת? שמי היה רוזנקרנץ, שפירושו בעברית זר שושנים. כתבתי לרותי שהיתה באנגליה לפני החתונה ב-1951 והצעת לה "זרון" או "זרי" והיא בחרה ב"זרון". לרותי ולאפרדו שלושה בנים: גדעון (30), נשוי במעין צבי ומצפה לצאצא; יואל (27) לומד חקלאות ברחובות, נשוי + ילדה; הבן הצעיר מיכאל (23) עובד בדג-שאן, במסגרת שנת חופש. יש להם גם משפחה מורחבת במעין צבי. בכל מחזור של אולפן הם נהגו לאמץ בת, וארבע מתוכן נישאו ונשארו במשק. ביום שישי מתכנסים כל בני המשפחה לארוחת ארבע משותפת. מאז שרותי ואלפרדו יצאו לרביד מתקיימת הפגישות המשפחתיות רק אחת לשלושה שבועות. בשאר השבתות, ובעיקר בחגים, הם השתדלו להישאר ברביד.

רת ראשיתו של סיפור גיוסם לרביד אפשר למצוא במיצפה שלם לפני חמש שנים. מיכאל, בנם הצעיר, היה שם בשנת שירות שלפני צבא. "הם חיפשו אחות ומשפחה מבוגרת, ומיכאל הציע אותנו", נזכרת רותי. אלפרדו מוסיף: "אז הרעיון לא תפס. היינו עסוקים בחתונות הבנים". רותי ממשיכה: "כעבור זמן הרגשתי שאני רוצה להתאורר קצת ממעין צבי ופניתי לתק"ם.

משפחה יקית, בתוך חברה יקית, נמצא שפה משותפת עם אנשים צעירים, שכולם צברים. פחדנו איך בגילנו נוכל לבצע שינוי בחיינו. מההתחלה מצאנו כאן שפה משותפת עם החברים. היחס אלינו היה חם מההתחלה, והנוף היפה מצא חן בעינינו. לא תמיד אנחנו מבינים מה שהם אומרים, אבל בדרך כלל היינו מרוצים והם ראו בנו גורם שיכול לעזור".

רמעין צבי רואים את שליחותם בחיוב ורבים אומרים "הלואי שגם אנחנו היינו יכולים לצאת ולעשות פעם משהו אחר". רבים חושבים שהם הלכו לקצה העולם, לגור באוהל דולף, אך למעשה רמת החיים ברביד אינה גופלת מזו של מעין צבי. רותי משתפת בישיבות ועדת קליטה ברביד ונוסעת בכל שבוע לבקר משפחות הרוצות להיקלט

היפנו אותי לתובל, אך הם לא כל כך רצו אותנו. פנו אלינו מרביד. מן ההתחלה היתה בינינו כימיה טובה. הם דרשו אותנו ועובדות המרפאה הסכימו לוותר עלי. בקיבוץ לא מיהרו לשחרר אותנו, אך חברי רביד לחצו ולא ויתרו".

אלפרדו, שהיה הרבה שנים רכז קניות במעין צבי, עבד זמן קצר לפני יציאתו לרביד כמחסנאי במפעל לאופטיקה. "ברביד אני עובד במטבח. אנחנו קובעים ביחד את התפריט, במעין צבי עבדתי במטבח רק בתור רנות שבת. בחרר אני מבשל ורותי אופה. התחלתי להתעניין בכישולים עוד במחנות המעצר של המפעלים בקפריסין. תשאל את אבא שלך, הוא זוכר אותי משם...". על החששות שליוו אותם לפני בואם לרביד הוא מספר: "חשבתי איך אחרי חיים מסודרים של

בקיבוץ החדש. אלפרדו חבר בוועדת המשק ובהנהלת המפעל שעומד לקום כאן. במפעל ייצרו בלוקים מטוף שיובא ממרום גולן.

עוד אנחנו משוחחים, נכנסת מור, האקונור מית החדשה: - "סליחה, איפה האוכל ליל-דים"? אלפרדו: "הקציצות במקרר הקטן. בצד שמאל יש קערה". מור: "לא חיממנו אותן". אלפרדו: "לא צריך לחמם, זה רך לגמרי. אפשר להכניס לשתי דקות למרק".

אלפרדו מסביר מה היו סיבות יציאתם לרביד: "קודם כל לשבור את השיגרה של החיים הרגילים בבית. בשבילנו זאת היתה חוויה לחיות שנה עם צעירים. בבית אומרים לנו שנעשינו צעירים יותר. אין ספק שיש לחברה השפעה על התנהגותנו. רכשנו כאן הרבה חברים וידידים חדשים. יש לנו הרגשה שאנחנו תורמים מהו הדרוש לתנועה ולקיבוצים. לדעתי חשוב שמשפחה ותיקה תחיה בישוב צעיר ותשתלב בחיים הרגילים ובוועדות. אנחנו היינו הרבה יותר פעילים פה מאשר במעין צבי". רותי: "במעין צבי לא היינו בין הכוכבים העולים ולא לקחו אותנו לוועדות. כאן אנחנו משתתפים בכל הפעילות ובאים לכל האסיפות. להגיד לך את האמת, לא ידענו שנוכל לתת כל כך הרבה וזה הוסיף להרגשתנו הטובה".

לת חדרם של רותי ואלפרדו פתוחה לכל. אפשר לשוחח על בעיות בריאות או על נושאים חברתיים. בתחילה ליוותה המזכירה כל מי שרצה לפנות לאחות, לאחר מכן, כאשר הכירו את רותי, לא התביישו לבוא בשש בבוקר. לדעת אלפרדו זקוקה רביד למשפחות צעירות עם ילדים, שישתלבו בכתי הילדים ויתגברו את תשעת הילדים המקומיים. נוסף לכך מרבית החברים באו לכאן מהעיר, ולמרות שחלקם עברו הכשרה טובה בככרי, וכל המשק ניבנה על "זגם ככרי", שנחשב קיבוץ לדוגמה, הרי הם חסרים נסיון חיים קיבוצי.

אופיר ברזילי (24), מזכיר קיבוץ רביד, רואה במשפחה מבוגרת גורם ממתן למוג הסוער של הצעירים במקום. "הם יותר שקו-לים ומחושבים, וזה עוזר לקבלת החלטות שאינן פזיזות, למשפחה מבוגרת נותנים כבוד ולא דנים ישר לכף זכות או חובה. אלפרדו, למשל, מביע את עצמו מצויין בבי-שול. לו היתה טבחית צעירה היו בוודאי מקטרים. כלפיו, לא רק בזכות האוכל הטוב, יש רספקט וזה עוזר. יש לנו סבא וסבתא במשק. רותי מכינה לכל אחד עוגה ליום ההולדת. חשוב מאוד שלאחות תהיה אמינות, וגם כאן הגיל עוזר. רותי ואלפרדו באו לחיות אתנו ולעשות את הכל בשקט. בקיבוץ צעיר רואים כל דבר. ברביד אוהבים שהכל נעשה בצנעה. ייתכן שזו אחת הבעיות שהיו לנו עם משפחות אחרות. אם נזכה לעוד שלוש משפחות כמו משפחת זרון, זה יעזור לנו מאוד".

חרי ארוחת הצהריים, שבה אני נוכח שאלפרדו הוא שף אמיתי, יוצאים אופיר ורותי לחיפה לחפש אחות שכירה לרביד. כל מאמציהם לגייס אחות באמצעות התק"ם עלו בתוהו.

לפני פרידה אומרת לי רותי: "שנינו לא ידענו עד כמה אנחנו חסרים במעין צבי. כל אחד עוצר אותנו במדרכות ושואל: נו, מתי תחזרו? פשוט לא ידענו שאנחנו כל כך חס-רים".

המשפחות המגוייסות בקיבוצים הצעירים

(נכון ל-1.12.83)

מקיבוץ	ילדים	משפחה	בקיבוץ
גבע	-	רות ואמנון זיו	1. אלמוג
רמת הכובש	-	יוחאי והגר אור	2. אלמוג
יפתח	1	אילנה וברק סבר	3. אלמוג
עין חרוד מ'	2	צביקי ופס זמיר	4. גלגל
עין חרוד מ'	2	צביקי ושושנה עממי	5. גלגל
אלונים	2	חיה ויעקב סימון	6. גלגל
רגבים	3	יורם ובימלה ארד	7. יהל
כפר מכבי	-	שלי ושושנה לולקר	8. לוטן
בית השיטה	3	גדעון וחנה פלג	9. קליה
ארז	2	בן ציון ורחל גורן	10. קליה
בית העמק	2	ציון וברנדה חבשוש	11. שיזפון
נצר סירני	3	אריה ויעל גולדשמיט	12. שיזפון
גשר הזיו	3	אסתר ויונתן שלוסברג	13. אורטל
גרופית	2	מרגלית ויואל צורן	14. אשלים
עמיעד	-	רוזי וגדעון הימן	15. קדרים
כפר מכבי	1	דורית ואודי בורגר	16. קדרים
מצובה	2	גילה וחיים פרי	17. קדרים
אורים	2	דבורה ומרק מרכוס	18. לוטם
גבת	2	דורית ויוסי עינב	19. לוטם
מעין צבי	-	רות ואלפרדו זרון	20. רביד
אפק	-	זיוה ויוסי מלינה	21. רביד
גבעת חיים מ'	2	חגית ודוד גורן	22. אפיק
משמר הנגב	1	רחל וגיא רפאלי	23. כפר דניאל
מעגן מיכאל	1	מרים ושאל יעקב	24. משמר דוד
גבעת ברנר	1	יוכבד ויוסי מעין	25. משמר דוד
יראון	2	אילה ובקי חרש	26. משמר דוד

המשפחות המגוייסות כיום בקיבוצים הצעירים, הן הבני-טוי העליון לעזרת התנועה ולעזרה ההדדית בין הקיבוצים. התגייסותן המעוררת אינה מדכיקה את הצרכים, ובקיבוצים - מייצר, מורן, מעלה צביה, תובל, לבון, נערן, מצפה שלם, רתמים, חולית וסופה, אין ולו גם משפחה אחת, וחסרונן מורגש מאוד.

התנועה הקיבוצית המאוחדת

ל אלפרדו ורות זרון

רביד

לסיום פעילותכם בקיבוץ הצעיר
מועברת אליכם תעודת הוקרה זאת, המשמשת לאות ולעדויות
כי הנכם חוליה מקשרת בשרשרת תנועת ההתישבות הקבוצית
המתמשכת.

במעשה ההתנדבותי קיימתם
את רוחה האמיתית של
תנועתנו.
תלוה אתכם ברכתנו בהמשך
דרככם והיו שגרירים של
רצון טוב בקבוצכם למען
ההתישבות החדשה והצעירה
הנבנית והמתפתחת.

בהוקרה

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'אגף כח אדם'.

אגף כח אדם

1. 1. 84

תאריך

רותי ואלפרדו
בשנת 1991

ב"מצפה שמעון"
עם אורחים